

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narečnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 30.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispodna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 13 kr. če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 215.

✓ Ljubljani, v petek 19. septembra 1890.

Letnik XVIII.

Carški shod.

Dne 17. t. m. zvečer sošla sta se cesarja avstrijski in nemški v gradiču grofa Hochberga v Rohnstocku v pruski Sleziji. V spremstvu vladarjev dveh mogočnih srednjeevropskih držav je tudi saški kralj Albert, prijatelj našega vladarja, dvanajst princev, zunanji minister Kalnoky, državni kancelar nemški Caprivi in mnogo drugih državnih dostojanstvenikov obeh vladarjev. — Časniki seveda ugibajo na vse strani, kak je pač pomen temu cesarskemu shodu.

Povod temu shodu so brez dvoma velike nemške vojske vaje v pruski Sleziji. Na tem nekdanj krvavem bojnem polju mej Avstrijo in Prusijo sošla sta se vladarja ter s tem nekako zatrdila, da je nasprotje gledé na prejšnje mejsebojne boje poravnano, da hočeta vladarja na podlagi sedaj obstoječih razmer lojalno varovati skupne koristi, vtrditi obstoječo zvezo, v katero pri letošnjem pohodu nemškega cesarja na Rusko nekateri niso več hoteli prav verovati.

Slovani avstrijski z veseljem pozdravljamo shode svojega vladarja z zavezniški sosedí, ker upamo in smo prepričani, da naš slavni gospodar porabi take prilike v kar največjo korist svojega ljubljene cesarstva. Avstrijski Slovani smo za zvezo z Nemško, a vendar le za tako, kakor sedaj obstoji. Nikdar pa bi se ne mogli v avstrijskem interesu vneti za tesnejšo zvezo, o kateri zopet ob tej priliki sanjajo avstrijski in pruski ultra-nemški listi. Mej drugimi piše berlínska „Nationalzeitung“: „Mnogo je znamenj, ki temu cesarskemu shodu dajejo poseben pomen. V Avstriji namreč pogosto stopa na površje mnenje, da bi se še obširneje razvila avstrijsko-nemška zveza; tudi od nemške strani se je pritrjevalo temu mnenju. . . . Obstoječa zveza se tudi v sedanji obliki more spopolniti, postaviti na širjo podlago in upravit to se morebiti namerava pri tem shodu“. S takimi besedami se Slovani seveda ne moremo spri-

jazniti. Stališče avstrijskih Slovanov gledé na avstrijsko-nemško zvezo je jasno; namen tej zvezi je: braniti koristi obeh držav, ne pa, kakor bi nekateri nemški šovinisti radi, da bi Avstrija postala nekako odvisna od Nemške. Vsako vtikanje tuje države v notranje avstrijske razmere, ako se tudi godi pod krinko zveze, moramo kot zvesti Avstrijci z vso odločnostjo obsojati. V tem oziru moramo omenjati nameravane češko-nemške sprave, o kateri se je izjavil odlični vdeleženec dunajske konferencije, da se je porajala po vplivanju nemškega poslanca na Dunaju.

Res sicer nemški listi trdijo sedaj, da bi se ta zveza spopolnila le v gospodarskem oziru, a zdi se nam, da so to besede, ki zakrivajo pravi namen. — Popolno neverojetna pa se nam zdé poročila nekaterih listov, kakor da bi hotel nemški cesar ob tej priliki posredovati mej avstrijskim in ruskim vladarjem; zakaj razmere mej Avstrijo in Rusko se v zadnjem času niso poostrile, in ko bi bilo sporazumljenja potreba, zato avstrijskemu in ruskemu vladarju ni potreba nobenega posredovalca. — Gotovo je, da bo ta cesarski shod zopet vtrdil upanje, da se ohrani mir, katerega potrebujejo vse države za svoj povoljni notranji razvoj; žal, da sedanji oboroženi mir tako malo pospešuje prosep posameznih evropskih držav.

Rim in Italija.

IV.

In ako vprašamo: Kam teži duh novega časa, ki tako rad zanikuje pravice papežev? On hoče, da se država popolnoma loči od cerkve. Ločitev cerkve od šole, to on zahteva, in ta zahteva se mu je že obnesla v raznih deželah. Stopimo za trenutek na stališče teh gospodov — mi katoliki obsojamo to stališče; Pij IX. papež in drugi so obsodili to misel — cerkev in država ste torej ločeni. Kdo pa bo tedaj zastopal koristi cerkvene, verske in moralne? Ali jih bodo deželni knezi, ki so v svoji državi

cerkev ločili od sebe? To bi mogla storiti zopet le cerkev, oziroma njen poglavar. Pritrdili mi bode tudi, da so socialne zadeve v naših dneh najodločilnejše zadeve. Socialne zadeve pa se ne pečajo toliko z državljanom, kolikor s človekom v celoti od njegove verske, moralne, gospodarske in pravne strani. Kdor je torej nekako prvi zastopnik socialnih interesov, njemu se mora priznati tudi mednarodna veljava. In načelo socialne preosnove, kako se imenuje? Ali ni krščanska ljubezen do bližnjega? In kdo bi bolje pojasnjeval to ljubezen do bližnjega, kakor namestnik Kristusov? Zato smem trditi z vso pravico, da je papež po svoji službi v mednarodnem pravu prva avtoriteta.

Ugovarjajo seveda — in s tem naj završim prvi del svojega govora — kdor hoče imeti subjektiviteto v mednarodnem pravu, imeti mora državno oblast; zakaj brez tega ne more svoje oblasti izvrševati, in kdor te moči nima, tudi svojim pravicam ne pomore do veljave. Kaj torej, ako papež po svojem posredovanju določi kako mednarodno pravo in nima moči, dati mu potrebno veljavo, kak pomen ima to zanj in za katoliško cerkev? Toda, gospoda, ta ugovor ni tolik, da bi se morali nanj ozirati, kajti vedno moramo pomniti: Pravica je in ostane pravica, če se izvršuje ali ne; zelo žalostno bi bilo, ko bi pravica le tedaj imela veljavo obstanka, kader se izvršuje. Nadalje se pri našem mednarodnem pravu, v kolikor govorimo o katoliški cerkvi, določuje o veri in morali, o verskih in moralnih koristih, ki se ne zastopajo z orožno silo, ki se ne uvajajo v veljavo po vojaškem potu. Vojaštvo, katero je papež imel kot suverén, ni bila armada, s katero bi bil hotel izvrševati pogodbe sklenene z najbolj različnimi narodi in državami; bilo je le straža, ki je varovala njegovo življenje in vzdrževala red v državi.

In kako? Ali ne bi bila čudna ironija, papežu zato ne priznati mednarodne veljave in subjektivitete, ker slučajno sedaj nima v rokah državne oblasti, priznali bi jo pa neznatnim državicam, na

LISTEK.

Radinje.

Zgodovinska porest Jana Podhajského. — Poslov. V. Ž.

(Dalje.)

A kako se je dogodilo, da je pal mož, ki je živel toliko časa v milosti pri kralji in je bil vedno v prvej vrsti njegovih ljubljencev, najedenkrat padel v nemilost in moral zapustiti kraljevsko službo.

Nenasitna grabežljivost njegova je bila temu vzrok. Dan za dnem so se množile pritožbe o njegovej krutosti, ker je odiral bogatine in reveže, da so mu morali pošiljati „darove“. Tožbe so došle tudi do kraljevih ušes. Kralj se ni zmenil dosti za to; ali ko je spoznal, da ne odira samo podložnikov, temveč jemlje iz njegove blagajnice, pokaral ga je ostro in mu zapretil, da naj pazi, da ga ne bo varovala kraljeva naklonjenost pred kaznijo.

„Tako se zamenjajo mnogoletne verne službe?“ zavpil je razžaljeni vitez z Ledkova. „Ker se je doplazil do kralja kak kmet in mu potožil, da nisem dal strohniti njegovim grošem v shrambici; ker se je kak meščan pritožil, da sem se spomnil milostno

njegove mošnjice, da bi jo s tem počastil: grozi mi kralj z izgubo svoje milosti in resno kaznijo. Ha, ha! Ušli bomo tvoji nemilosti, moj gospod. Aj kaj? služim tudi lahko drugega. Češki gospodje so s teboj nezadovoljni, tvoja zvezda zahaja; pojdem k njim in gotovo ne prezró moje službe, ko jim pokazem svojo desnico in svoj meč“.

Tako je tudi storil. Združil se je s plemenitniki, ki so se očitno protivili kralju in se menili z njimi o ceni, za katero prodá trdni grad kraljevski, a zahteval ob enem, da bi ga pustili tu za poveljnika. Seveda niso zavrgli njegove ponudbe in mu že prej odločili službo, za katero jih je prosil.

Ali poročilo o tej izdaji je prišlo do kralja, poprej, kakor se je popolnem izvršila; in kralj mu je vzel službo in jo podelil Hrdonju z Dubnjan. Oldriček, tako so ljudje pravili sedaj propalemu vitezu, gledal je zlobno na Radinje z okna svojega gradišča in stiskal svoje pesti in klel svojega naslednika in ga imenoval svojega sovražnika, četudi se mu Hrdonj z Dubnjan ni nikdar približal.

„Pride čas, ko vržem jaz tebe s ponosne višine, kakor si ti mene!“ rekel je vselej, kadarkoli je pogledal na visoki stolp vspenjajoč se nad lesom.

Hrdonj z Dubnjan je vedel dobro za sovraštvo posestnika grada Ledkova, najbližjega soseda grada

Radinj. Ali tega sovraštva se ni bal. Bil je to njegov jedini sovražnik v celej okolici; plemenitniki in vitezi so ga ljubili in častili, mesta so ga spoštovala in kmetje so ga častili na vso moč, ker jim je bil zaščita proti komurkoli.

S poti je pogledal na trdnjavo Oldrikovo, koje na pol razrušeno zidovje se je vzdigovalo iz jutranje megle. Malo kedaj je imel posestnika v mislih ali sedaj se ga je spomnil, ko je videl blizu njegovo raztrgano gnezdo.

Ali glej, proti njemu gré on, na katerega je ravnokar mislil. Njegov konj nese mogočno njegovo telo; na obrazu mu je bilo znati, da je znal piti iz penečega kozarca. Na njegovi strani jezdi sin njegov, Bošek, ponosen mož, podoben očetu po velikosti in moči. Le da je njegov obraz še čvrst in svež. Pod biretom se vijejo bogati, kostanjevi kodri na širokih ramenih, modro oko kaže smelost in videti je po njegovej postavi, da suka lahko težki meč, ki mu visi ob strani. Oče in sin sta opazila približajoče se jezdec in sta se ognila v stran, da bi jih ne srečala. Gotovo sta šla posetit kakega starega prijatelja.

„Ali veš, Bošek, kam gré ošabni Hrdonj?“

„Kako bi to vedel, oče?“

pr. San Marino in Monako s $\frac{3}{10}$ štirijaških milj in 3000 prebivalci? Papež s svojimi 200 in več milijoni sinov in hčer po svetu, katerim gospoduje, bil bi torej manj v mednarodnem pravu, nego knez, ki vlada na par štirijaških milijah dvem, trem tisočem ljudij. Tako absurdne se pokažejo napačne trditve, ako se oziramo na njih posledice.

Pojasnil sem torej, kakor upam, dovolj natanko prvo svojo trditev, da ima papež z ozirom na svoj vzvišen poklic narodno-pravno subjektiviteto, da se mora poštovati kot suverén, tudi brez posvetne države. Vendar precej tukaj pristavim, da je državna oblast zelo koristno sredstvo, da papež izvršuje svojo nalogo v mednarodnem pravu. To je potrebno že zaradi zastopnikov, katere imajo vladarji na svojih dvorih.

Veliko važnejše pa je vprašanje ob osebni neodvisnosti. Osebno neodvisen v pravem pomenu besede je v državi papež le tedaj, ako je on vladar; zakaj naslov, ki mu ga je pustila tudi italijanska vlada po garancijskem zakonu, ne zagotavlja mu popolne neodvisnosti. Sv. očeta v njegovem delovanju ne smejo ovirati tiskovni in društveni zakoni, ne tuja policija, le tedaj more on s polno močjo tudi mogočnim klicati: Tega ne smeš storiti, to in ono je vaša dolžnost.

Ako bi papež ne imel državne oblasti in brez te tudi ne mednarodne osebnosti, tedaj bi bile druge cerkve, n. pr. protestantska, grška itd., mnogo na boljšem, nego katoliška. Zakaj pri onih ima vsaj deloma najvišjo oblast deželni knez in ima torej mednarodno osebnost, katere bi v katoliški cerkvi ne bilo.

Toda ne le papež, tudi države morajo želiti, da je poglavar katoliške cerkve popolnoma neodvisen. Zakaj, ako bi bil papež podložen kakemu vladarju kot prvi državljani, bati bi se morali drugi vladarji, da dotični vpliva na delovanje papeževo, kar bi torej utegnulo nasprotovati koristim drugih držav; težko mu bodo verjeli, da deluje le v korist veri in morali, kajti vajeni so v politiki iskati vedno drugih namenov, kakor jih kažejo; papež bi torej ne imel potrebne veljave za izvrševanje svoje službe.

Učitelj mednarodnega prava, Geffken, ki ne stoji na naši strani, pravi: „Svetna oblast,“ — papeževa namreč, — „logično sledi iz trditve, da je papež naslednik Kristusov.“

Ozirati se nam je pa pri našem vprašanju posebno na to, da imamo v katoliški tudi mednarodne naprave. Spomnim vas le na propagando. Ti mednarodni zavodi, ki so v Rimu in imajo ondi svoj organizem, ne smejo biti zavodi jednega naroda ali jedne države; to so naprave katoliške cerkve, in kot take se morajo ohraniti. Toda nasprotniki ugovarjajo, rekoč: „Saj je italijanska vlada vse dovolila papežu, kar potrebuje, da prosto vlada sv. cerkev; zakon priznava, da je suverén, da ima pravico, sprejemati in pošiljati zastopnike; da je neodvisen od laških sodišč itd. Ima torej vse, česar potrebuje.“

Gospodje, ko bi papež ne imel drugih garancij, ta zakon z dné 12. maja 1871 bi ga slabo varoval. Zakaj garancijski zakon je zakon jedne države, je spremenljiv, razrušljiv; suverén, ki je na tak zakon

„Gré po hčer, katero ima shranjeno pri nunah v hotešovskem samostanu. To je največji njegov zaklad. Da bi mi jo le kedaj privedla sreča v roke! Najraje bi se maščeval nad njim, ker me je zapodil iz pripravnega gnezda, da bi se sam šopiril v njem s svojo golobico. Gotovo bi se dal starec rad mučiti na vse načine, ako bi se kdo le dotaknil krila njegove golobice.“

„In kakšna je njegova hči?“

„Kaj vem jaz za take neumnosti. Taka je, kakor navadno dekleta, razvajene jedinke, ki gledajo v svet tako okolu šestnajstega leta. Videl sem jo pred leti v Pragi, ko je bila še čisto otrok. Kolikor se morem spominjati, imela je obraz, ki bi se ne smel nazivati grd. Ako si zvedav, no, poglej jo sam. Saj razumeš gotovo bolje, kaj je lepo, kakor jaz.“

Borek je pokimal z glavo in se nasmehnil ter dal s tem znamenje, da bo poslušal očetov svet.

Hrdonj z Dubnjan je sicer opazil, da sta se mu ognila, ali nista prišla še tako daleč, da bi jih ne mogel videti, pozabil je že ná-nja.

Pri Štenovicah so prebrodili Bradlavko. Na štenoviškem gradu je bival drag prijatelj Hrdonjev, Jaroslav s Štenovic, mož sicer mlad ali resen in plemenit. Drugekrati bi v takem slučaju gotovo obiskal mladega svojega prijatelja, ali danes ne, saj je šel

navezan, je le od danes do jutri. In dalje, ali res ta zakon ustreza na vse strani? Kako bi bilo mogoče toliko psovok pisati in govoriti o papežu, o katoliški cerkvi na Italijanskem, ako bi bil papež res neodvisen? Dan za dnevom napadajo papeža vladni listi, in ob enem trdijo, da je suverén. Ali ni to največji nesmisel?

Da garancijski zakon nič ne velja, to smo vzlasti videli pri propagandi. Posestva, namenjena splošnim katoliškim koristim, so prodali, spremenili jih v državne papirje, vinkulirali, ter si s tem nekako pravico zá-se pridržali. Gospóda, ali se tako svobodno oskrbuje premoženje? Nikdo bi tega ne dovolil tudi v zasebnem življenju; in papež, kateremu vlada sama priznava neodvisnost, naj bi molčal na to?

S tem je dokazana druga točka, da posvetna oblast ni neobhodno potrebna, da se priznava papežu osebnost v mednarodnem pravu, da pa je zelo koristna, ker podpira papeža pri izvrševanju njegove vzvišene službe.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. septembra.

Notranje dežele.

Nemški katoliški konservativci so imeli dné 15. septembra shod v Bischofshofenu, da se dogovoré o delovanju v državnem, deželnih zborih in po časnikih. Tak shod je bil z ozirom na razpor med nemškimi konservativci, ki ga je provzročil Lienbacher, zelo potreben. Sešlo se je dvajset državnih in deželnih poslancev in sedem vrednikov iz Solnograškega, Tirolskega, Štajerskega in Górenje-Avstrijskega. Sklenili so dve resoluciji, katerih se hočejo držati v svojem javnem delovanju. Liberalci trdijo, da politika nima ničesar opraviti z vero, temu nasproti izjavljajo katoliki, da je blagor držav le tedaj zagotovljen, ako se načela politike zlagajo z načeli vere, v ta namen da, hočejo skupno delovati. — Nemški konservativci so prepričani, da ima avstrijska država le tedaj v sebi pogoje življenja, ako se razni narodi v državi med seboj ne prepirajo; zato treba pustiti vsakemu narodu njegove pravice, vzlasti njegov narodni razvoj. Vsled tega hočejo konservativci odstranjevati vse, kar bi netilo prepir med narodi, in vedno delati na to, da se avstrijski narodi med seboj prijateljsko združijo na podlagi zgodovinskega prava in krščanskega nramnega zakona. Slednjič so izrekli zaupanje katoliško-konservativni stranki v državnem zboru, ter izjavili, da bodo vsikdar vneto podpirali, vzlasti po časnikih in društvih, njene namene. K sklepu poslali so udanostni telegram knezo-nadžkofu v Solnograd. — Konservativci z veseljem pozdravljamo te ukrepe, želeč, da bi se okoli teh načel vedno več bojevnikov zbiralo na nemški in slovanski strani, s tem bi se najuspešneje zatiral črv narodnega sovraštva v Avstriji, ki ovira našo državo v napredku.

„**Osrednje kmetsko društvo za Moravsko**“ se je zasnovo preteklo nedeljo v Olomuci. Zbor v ta namen je bil obilno obiskan in v društvo se je vpisalo tudi več deželnih poslancev. Tudi mladočeški poslanec Tilšer prišel je k shodu ter govoril sevéda v mladočeškem smislu. To društvo hoče namestovati razpuščeni „Selsky spolek“; politika je iz društva izključena; načelnik novemu društvu je topolanski župan Výchil.

po svojo hčer. Naglo so izginili konji izpred grada; marsikdo je vzel čelado z glave in si brisal pot s čela in obraza. Solnce je sijalo že zelo vroče.

„Tam so že Dobrane“, rekel je vitez svojim spremljevalcem vidé jih tako utrujene. „Tam vam dovolim izpiti steklenico vina, da se pokrepčate. Vidi se, da ste navajeni na gradu prijetnega življenja, ker vas utruji ježa nekoliko ur.“

Jezdci so videli, da se jim gospodar smeje, in zato se niso bali njegovih opominov. Nada na vino jih je vzpodbódlá, da so hiteli na vso moč in pustili viteza zadaj.

„Lejte, lejte. Prej sem vas moral priganjati, in zdaj ostajam za vami!“ rekel je smeje vitez.

Z veselimi obrazi so prijezdili jezdcí na mesto, ki spada k bogatemu samostanu hotešovskemu. Niso poskakali raz konje, ali ustavili so se pred krčmo. Postrežljiv krčmar je že prinesel na zapoved vitezovo težko steklenico, za katero se je takoj stegnilo nekaj rok. „Že dosti — ne utopi se v steklenici — ne smeš pogledati njenega dna — misli tudi na nas!“ Tako so se glasili smešni klici slug gospoda Hrdonje, ako je kdo kaj dalje nagibal steklenico.

„Kako je prijetno, ko tu notri zašegače kapljica“, pravili so si jezdcí, ko so šli čez star lesen most čez Radbuzo. (Dalje sledi.)

Volitve volilnih móž za nižjeavstrijski deželni zbor vrše se v kmečkih občinah za združene kristijane prav ugodno, dasi jim v mnogih krajih ne nasprotujejo le liberalci, celo vlada jim ni ravno posebno prijazna; čutiti je zlasti po Nižje-Avstrijskem tako imenovano strankarsko židovsko vlado, ki se poleg obstoječe vlade prav dobro počuti. Upati vendar je, da se živahnemu krščanskemu gibanju in neumornemu delovanju krščanskih voditeljev posreči streti židovski hidri v sreč Avstrije glavo, kar bi bilo važnega pomena za celo Avstrijo.

Vnanje države.

Rim. Obravnave litiškega kongresa sv. očeta močno zanimajo, tako vsaj se poročá iz Rima „Germaniji“. V preteklem tednu si je dal namreč sv. Oče Leon XIII. poročati o vseh obravnava katoliškega litiškega kongresa ter pokazal, kakor piše „Germania“, veliko zanimanje zanj. Posebno so mu ugajali govori, katere je govoril škof Korum na imenovanem kongresu o socijalnem vprašanju. Italijanski politički krogi so pa jako nezadovoljni z litiškim kongresom, ker se je razpravljalo na njem tudi rimsko vprašanje, o katerem nečejo cerkveni sovražniki ničesar slišati. Isto nejevoljo med njimi je vzbudil tudi kongres nemških katolikov v Koblenci. Seveda neradi vidijo, da se tudi izven Italije razpravlja to vprašanje.

Bolgarija. Iz Sofije se poročá 16. t. m. „Presse“: V Macedoniji nabirajo srbski in grški zastopniki podpise za prošnjo, katero nameravajo poslati ruskemu carju, da bi car delal na to, da bi se novoimenovani škofje v Skopljem in Ohridi odstranili. — Če je že to poročilo osnovano, ménimo, da bo vse prizadevanje srbskih in grških zastopnikov v tem oziru popolnoma brezuspešno, zakaj Turčija je dobro uvidela, kako potrebno je bilo ugoditi bolgarski želji gledé na imenovanje omenjenih škofov v Macedoniji. — Ker pišejo nekateri ruski listi, da utegne Bolgarija biti v kratkem razglašena za kraljevino, oglašila se je „Svoboda“, rekoč: Bolgarija potrebuje pred vsem še miru in notranjega ojačenja; noben bolgarski politik ne misli zdaj, da se bode še tako kmalu izpremenil bolgarski položaj. Bolgarska vlada bo že vedela, kedaj pride čas njenega pravočasnega razglašanja za kraljevino, če ne bodo velike države same pripoznale bolgarske nezavisnosti. — Tudi v Bolgariji dela povodenj velike zapreke. Zeleznična progá od Hermanlija do Plovdiva je vsa pod vodo, vsled česar je prenehal promet s Turčijo.

Nemčija. „Reichsanzeiger“ pobija poročila v listu „Times“, da je Nemčija dovolila trgovino s sužnji na obrežji v vzhodni Afriki ter pravi: „Poročilo državnega komisarja, zastopnika Nemčije v vzhodni Afriki, zagotavlja, da ni bil res dovolil trgovine s sužnji. Mej nemškim in angleškim časnikarstvom se je pa vnel zadnje dni zaradi tega hud prepír; nekateri angleški listi zahtevajo celó, da naj se razdere diplomatska zveza z Nemčijo. — Kakor se poročá listom, došla je na nemški državni zbor prošnja, da naj se § 184. kazenskega zakonika tako-le predrugači: „Kdor pohujšljive spise, knjige ali podobne izdeluje, prodaje ali sploh mej ljudstvom širi in izpostavlja, kaznuje se z globo 300 mark ali šestmesečnim zaporom.“ Dobro, da so se začele javljati take želje, a še bolje bi bilo, da bi se uresničile, pa ne samo v Nemčiji, temveč tudi po drugih deželah.

Šveca. Zadnje dni se piše na dolgo in široko o nemirih, katere so provzročili švicarski liberalci v Tesinu. In zdaj — ti liberalci so res povsod jednaki — zvrčajo vse na ultramontance, ki so jih zatirali, preganjali, pretili jim z napadi. Ubogi liberalci! Zdaj tožijo čez ultramontansko nasilstvo, preganjanje in pretenje. Ali se res več ne sramujejo tacih lažij, tacega nezaslišanega obrekovanja? Sicer pa ni to od liberalcev nič čudnega, ko imajo med seboj moče, kakor je Castioni. O tem zloglasnem prekucuhu piše še celó „N. Fr. Pr.“ mej drugim to-le: „Castioni, kateri je brčkone ustrelil vladnega svetnika Rossija, vdeležil se je maja meseca 1871. leta razgrajanj v Parizu. On je eden izmed onih desetih anarhistov, kateri so kot poroke vjete duhovnike, med njimi nadškofa pariškega, usmrtili. „Po njih delih jih bode te spoznali.“

Portugal. Kakor poročajo lisabonska poročila, preté velike nevarnosti kraljevemu prestolu. Nemiri med prebivalstvom rastejo od dné do dné. Republikansko gibanje je zmirom drznejše v svojem postopanju proti kraljestvu. Da, „Secolo“ je prinesel celo uvodni članek z napisom: „Karol, izdajica;“ v tem članku se pozivlja narod, da naj zadene kralja ista usoda, kakor braziljskega cesarja. — Z republiko pa narodu ne bode pomagano, temveč le onim, ki bodo zasedli vladarske sedeže. Isto je v Braziliji in drugod.

Brazilija. V tej zloglasni republici so se vršile volitve sila burno. Pri volitvah je zmagala povsod vladna stranka. Pri volitvah so zopet izvoljeni: minister mornarice, vnanjih zadev, pravosodni minister, finančni in minister notranjih zadev, kakor tudi mnogi bivši poslanci in senatorji. Kako silno burno so se vršile volitve, razvidi se iz poročila, da jo prišlo v Pernambuku do tepeža mej liberalci in konservativci, pri katerem je bilo usmrčenih 26 oseb, še več pa ranjenih. Umeje se samo ob sebi, da so to framasonska dela. Uboge dežele, v katere se je vgněznila ta kačja zalega.

Izvirni dopisi.

Iz Celja, 18. septembra. (Novi zvonovi v župnijski cerkvi. — Katoliško podporno društvo in štirirazredna slovenska dekliška šola pod vodstvom č. šolskih sester.) Naša župnijska cerkev sv. Danijela je dobila po neumornem prizadevanji mil. gosp. opata Ogradi-ja, po katerega prihodu v naše mesto se je nova, lepša in veselejša doba za Celje pričela, nove, prelepe zvonove, vlite v gosp. Samasse zvonarni v Ljubljani. Zvonovi so melodično uglašeni, t. j. posamezni zvonovi se ne strinjajo v zvok ali harmonijo, temveč predstavljajo napev ali melodijo obstoječo iz naslednjih glasov: H, Cis, Dis, Fis, iz katerih glasov zamoreš razne kombinacije zlagati. Odveč bi bilo tu poudarjati, da jako večji strokovnjaki melodično zvonjenje pred harmoničnim priporočajo; samo omenjam, da so naši novi zvonovi prvi v naši vladikovini po melodičnem načinu vbrani. A kaj pravi ljudstvo? Da, ljudstvo je kar očarano in ne more zadosti prehvaliti lepo donečih zvonov, kateri je po raznem načinu kombinacije ali na nežno angeljsko petje spominjajo, ali z mogočnim glasom proslavljajo čast božjo, in zopet z otožnim glasom svojim vzbujajo spomin na minljivost vsega zemeljskega. Z eno besedo: delo hvali mojstra in prav gorko priporočamo vsem izbornu zvonarno g. Samasse posebno opozarjajoč, da se gg. cerkveni predstojniki, ako si nove zvonove naročujejo, za melodično zvonovje odločijo.

V našem mestu imamo že 11. leto štirirazredno slovensko dekliško šolo pod izbornim vodstvom č. šolskih sester. Otroci se na podlagi materinega jezika — kakor tudi drugače ni mogoče — vzgajajo v verno-krščanskem duhu. Ta šola tako vrlo napreduje, da celo nadzornik kakor g. Ambrožič, sicer zagrizen nasprotnik naše narodnosti, svojega priznanja ni mogel odreči ter se je vsakokrat povodom nadzorovanja jako pohvalno o njej izrazil. Preteklo šolsko leto je nad 264 deklet šolo obiskovalo.

S to šolo je združen otroški vrtec, kojega vzdržuje družba sv. Cirila in Metoda. Obiskuje ga nad 70 otrok. Štirirazredno dekliško šolo šolskih sester vzdržuje „Katol. podporno društvo“, kateremu načelnik je č. g. prof. veronauka na tukajšnji gimnaziji, Ivan Krušič. Vsako leto potrebuje društvo nad 1500 gld., koje večinoma potom milih darov nabere. Naše društvo je živi dokaz, kako požrtvalno je razumništvo naše, a tudi naši zavedni kmetje, kateri od svojih pičlih v potu obraza zasluženih dohodkov vlagajo na žrtvenik krščanske in narodne prosvete. Največji dobrotnik društvu bil je ranjki prevz. in premil. knezo-škof Jakob Maksimilijan, kateri je blizu 20.000 gld. daroval, da se je poslopje šolskih sester v Celji zgradilo, v kojega prostorih ima svoje domovje naša štirirazrednica. A tudi sedanji premil. gosp. knezoškof dr. Mihael Napotnik pokazal je s svoje že dvakratno velikodušno podporo, kako važnost za Celje in njega okolico in neposredno tudi za južni Štajer pripisuje naši šoli.

Želeti bi bilo torej, da bi se prijatelji krščanske narodne vzgoje in rodoljubi tudi izvan zelene Štirskje zanimali za naš zavod ter s svojo krepko dejanjsko podporo društvu našemu simpatije svoje izraževali. V to pomozi Bog!

Vdovsko učiteljsko društvo.

Društvo v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam je objavilo račun o dohodkih in troških za čas od 1. septembra 1889 do 1. septembra 1890. Imetje znaša v gotovini 3264 gld. 35 kr., v državnih obligacijah 45.750 gld., vkupe torej 49.014 gld. 35 kr. Prihodkov je bilo v minolem letu 3404 gld. 31 kr., troškov 3052 gld. 88 kr. Deset vdov in dvajset sirot je dobilo 1647 gld. 9 kr.; društvenikov je bilo ob sklepu računov 81, sedaj sta pristopila še dva.

Društvo se je osnovalo leta 1860; ustanovitelj mu je bil tedanji škofijski nadzornik Jurij Savašnik. Od leta 1870 vodi društvo velečast. gosp. prošt dr. Anton Jare, katerega so si učitelji, ko je nehalo cerkveno nadzorništvo, sami izbrali.

Računski zaključek leta 1861 kaže 424 gld. 3 kr. troškov, v gotovini 26 gld. 78 kr. in v obligacijah 6533 gld. Ker prvih deset let ni bilo izdatnih troškov pri mladem društvu, bilo je leta 1871 v goto-

vini 713 gld. 64 kr. in v obligacijah nominalne vrednosti 25.950 gld.; vdovam so isto leto dali le 186 gld., letos pa že 1647 gld., izredne podpore štirim učiteljem pa 80 gld.

Vstanovnikov, ki so od leta 1860 vplačali letnino in vstopnino, je živih še 28 učiteljev. Največ, kar je vplačal tak vstanovnik-učitelj, je okoli 160 gld. vsega vkupe.

Ako pomislimo, da vdova že na leto dobi 100 gld., in da živi n. pr. le dve leti, tako je že povrnjeno vplačevanje. Nekatero vdovo pa so dobile že po več nego 1000 gld. in bodo za čas življenja vedno dobivale, kar jim gre po društvenih pravilih. Vstopnina znaša toliko goldinarjev, kolikor je starostnih let, letnina pa za oženjene 6 gld. in za samec 4 gld. Dosihmal je dobil vsakdo pravico do društvenega imetja, če je dve leti pri društvu bil in plačeval.

Z ozirom na vse to moramo se res čuditi, da je tako malo učiteljev pri društvu. Društvu samemu je to sicer na korist, a učiteljem to nič ne koristi. Pokojni vstanovitelj je hotel društvo raztegniti na vse učitelje krajske, ker takrat so namreč le nekateri učitelji po glavnih šolah imeli nekaj redne pokojnine, zato je bilo društvo tudi nad vse potrebno.

Plačevali niso le učitelji v društveno blagajnico, marveč tudi okrajni šolski nadzorniki, velečastiti gg. dekani in drugi duhovniki; vendar vsi učitelji niso pristopili k društvu. Poskušnja je trajala tri leta; kdor ni takoj po vmeščenju pristopil, doplačati je moral za vsa prejšnja leta. Da bi učiteljem pristop zljajšali, odpravili so to doplačevanje in ukrenili vstopnino po starostnih letih, pokojnino pa zvišali od 60 na 80 in leta 1882 na 100 gld. Take koristi ne daje nobeno zavarovalno društvo, pa je tudi ne more; za postavno pokojnino morajo tudi učitelji vplačevati, dasiravno njih vdove primeroma nimajo tolike koristi, kakor pri vdovskem učiteljskem društvu.

Vsako leto ima društvo javni občni zbor, vsako leto razglašajo račune; a vendar trdijo nekateri, da ne poznajo tega društva. Nočejo ga poznati. Da bi se tem ne godilo tako, kakor Tarkviniju, ko je kupoval Sibilinske knjige.

Društveni odbor namerava pravila tako premeniti, da bi vsak reden vplačevalec, naj bode oženjen ali samec, imel kaj koristi od tega društva; pred vsem se heče ozirati na svoje vstanovnike in društvo postaviti na široko podlago, da bi bilo pristopno tudi učiteljicam, in pokojnino meriti po letih vplačevanja. Ta namera je bila že minolo leto na dnevnem redu, a nekateri so ugovarjali, da jim stvar ni še do dobrega jasna; zato je odbor skrbel, da se je ta zadeva pravočasno naznanila vsem udom, da jo lahko na vse strani preudarijo. Med tem pa je odbor sprejemal ude, ki so želeli pristopiti po pravilih iz leta 1882. Pristopilo pa jih je le 13. Odbor je sprejel vsacega; sprejeti so, izvzemši jednega, vsi družinski očetje od 23.—51. leta starosti. Kdor sam sebi noče dobro, ni mu pomagati. Kdor se le na druge zanaša, navadno slabo opravi, to so menda učitelji že skušali in še skušajo. Ko bi učitelji ne imeli takega društva, morali bi si je osnovati v naši dobi, ko se osnujejo raznovrstna bolniška in druga podporna društva. Ali naj so učitelji povsod zadnji?

Občni zbor vdovskega učiteljskega društva bode v četrtek, dne 2. oktobra. Ob 8. uri bode pri sv. Jakobu sv. maša za pokojne dobrotnike in ude društva, ob 9. uri zborovanje v mestni dvorani. Na dnevnem redu bodo poročila in običajne volitve; sprejemali se bodo novi udje, in nato bode razgovor o nameravani preosnovi društvenih pravil. Uljudno so povabljeni društveniki in prijatelji učiteljstva. Ako kateri društvenikov méni staviti kak nov predlog, mora ga vsaj osemindeset ur prej naznaniti društvenemu odboru.

Dnevne novice.

(Slovenska dekliška gospodinjska šola.) Kakor smo iz gotovega vira poizvedeli, ne zahteva se za sprejem v gospodinjsko šolo pri č. gg. uršulinkah strogo dovršena osmorazredna šola, ampak ta daje pri vsprejemanju le prednost. Sicer se sprejemajo tudi deklice, ki so dovršile navadno ljudsko šolo, ki so že nekoliko odrasle ter dokažejo, da morejo slediti pouku na gospodinjski šoli. Take pa morajo napraviti vsprejemni izpit, po katerem je presoditi mogoče, da so dovolj nadarjene in zmožne za te-

meljitejši pouk. Deklice torej, bodisi iz Ljubljane, bodisi od drugod, ki želé naučiti se gospodinjsva in drugih za omikano gospodinjstvo potrebnih znanostij ter so vsaj 14 let stare, naj se oglasé pri častitem predstojništvu uršulinskega samostana do 1. oktobra. — Priporočamo to šolo prav toplo vsem Slovencem, ki bodo v tem zavodu našli vse, kar treba za pravo, temeljito izomikanje njihovih hčerk, saj ima ravno ljubljanska uršulinska šola že skoro dvestoletno slavno zgodovino za seboj!

(Bogoslovne šole v Ljubljani) se prično dne 1. oktobra. Oglaševanje se vrši dan poprej.

(Imenovanje.) Okrajni sodnik v Makarski, gosp. Francišek Petrić, je imenovan za svetovalec pri okrožnem sodišču v Kotoru. — Tajnik c. kr. namestništva in vodja okr. glavarstva v Brežicah, g. Fr. Kankovsky, je imenovan za c. kr. okrajnega glavarja.

(Prelat msgr. Orožen.) protonotarij apostolski in stolni dekan v Mariboru, je minole dni prehodil dekanovino Novacerkev ter obiskaval svoje „prijatelje“, t. j. cerkve, gradove, razvaline in druge zgodovinske znamenitosti. Spodnještajarski Nestor pripravlja namreč zopet nov zvezek dragocenih spisov, katere je začel izdajati že v Celji še kot mlad duhovnik. Tam so se prvenci njegovi razšli v svet pod imenom „Celjska kronika“. Gospod je sedaj star malone 72 let, a v kljub tej številki je še vedno mlad ne le na duhu, ampak tudi v pogledu na telo, saj na stara in pusta gradišča po strmih pečinah pleza lahko in naglo, kakor brhek mladenič. Letos izdána, 384 strani obsegajoča knjiga opisuje dekanovino Rogatec.

(Deželnemu muzeju) je daroval gospod Pavel Skale štiri oljate slike pokojnega slikarja J. Wolfa, ki so visele na odnešenem znamenju v Kravji dolini. Podobe, slikane na pločevino, predstavljajo sv. Hieronima, sv. Florijana, sv. Janeza Krstnika in sv. Petra.

(Naučno ministerstvo) namerava počitnice in semestra na vseučiliščih tako vrediti, da bode šolsko leto razdeljeno na enaka semestra in se bodo počitnice vjemale z onimi na srednjih šolah.

(Kontrolni shod) deželnih brambovcv bode za mesto Ljubljano dne 1. oktobra, za okolico dne 2. oktobra t. l.

(Novo mašo) bode bral prihodnjo nedeljo pri sv. Pavlu v Ameriki Ljubljančan čast. g. Bajec.

(Morskega volka) so vjeli v sredo v Bakru ter ga včera pripeljali v Reko. Riba je dolga 4 metre. Ribič, ki je vjel tega orjaka, je dobil 100 gld. od pomorskega oblastva.

(Trtno uš) so zasledili v vinogradih občin Takčevo, Sv. Mohor, Plat, Sv. Trojica v sodniškem okraju rogaškem na Štajerskem. Ptujsko okr. glavarstvo je zaukazalo primerne korake proti tej trtni bolezni.

(Slovensko cerkveno petje.) Marljivi skladatelj in kapiteljski organist v Novem Mestu gosp. Ig. Hladnik je izdal „Petnajst obhajilnih pesem“ za mešan zbor. Tiskali Blaznikovi nasledniki v Ljubljani. Zvezek se dobiva po 50 kr. v „Katoliški bukvarni“ v Ljubljani in pri g. J. Krajcu v Novem Mestu.

(Vabilo.) Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmarove in okolico napravi v nedeljo dne 28. sept. 1890, ob 3. uri popoldne svoj shod v Hodišah v Kramarjevi gostilni po sledečem dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Slučajni govori in nasveti. 3. Vsprejem in vpisovanje udov. Po zborovanju prosta zabava. Vsi udje te družbe, kakor tudi vsi rodoljubi se prijazno vabijo, da bi ta shod v prav obilnem številu počastili. Načelnništvo.

(Pivška podružnica sv. Cirila in Metoda) vabi k obnemu zboru, ki se bode vršil v nedeljo dne 21. septembra ob 5. uri popoldne v „Narodni gostilni“ v St. Petru. Vspored: Pozdrav, poročilo tajnikovo in blagajnikovo, volitev novega odbora, volitev jednega odposlanca k glavni skupščini, posamezni nasveti.

(Corrigendum.) Včera smo poročali o poskušenem samomoru na Nabrežini. Naš poročevalec nam je poročal, da je bil oni nesrečnež uradnik dunajskega magistrata itd. Stvar je drugačna, kakor čitamo v zanesljivejših listih: Sin nekega dunajskega trgovca, Emil Deutsch, hotel se je v kupeju ustreliti; star je okoli 18 let. Z istim vlakom vozili so se tudi siromašni dunajski otroci iz Trsta v spremstvu uradnika dunajskega magistrata, gosp. Löbl-a. Ta je videl Deutscha, ko je vstopil v voz; ker se mu je njegovo vedenje zdelo čudno, ni do-

volil Deutschu, da bi se z njim in otroci vozil v istem kupeju. Na Nabrežini pa se je raznesla govorica, da je Löbl poskušal samomor. To krivo poročilo je objavila tudi „Triester Ztg.“

Raznoterosti.

— Največjo uro na svetu bodo imeli v stolpu v Filadelfiji. Kazavnica meri 10 metrov v premeru, po noči bo električno razsvetljena in je tako visoko postavljena, da jo je mogoče videti iz vsega mesta. Kazalec ure meri vzdolž $2\frac{1}{2}$ metra. Zvon, na katerega bo bila ura, tehta 50.000 funtov. Posebni v stolpu postavljeni stroj bo navijal uro vsak dan po jedenkrat.

— Sredstvo proti koleri je neka cvetlica po imenu Ferula sumbul, tako vsaj trdijo Turkomanci, ki pripisujejo omenjeni cvetlici proti koleri posebno moč.

— Do 20.000 košar grozdja, katerih ima vsaka po 5 klg. grozdja, prevaža se zadnji čas dan na dan z Ogrskega v Berlin. Blizu 5000 košar ga pa gré v berlinska predmestja. Funt grozdja stoji do 35 do 60 pfenigov.

— Kako je ravnati z našimi ptički po kletkah. Mnogokrat se dogaja, da se ravná s ptički po izbah prav neusmiljeno. Najbolj pa se trpinčijo takoimenovani „divjaki“, t. j. oni ptiči, ki se niso v kletki rodili in vzgojili. Mnogokrat devajo ljudje naše prelube gozdne pevece, kakor: slavčke, penice, drozge in druge žuškojedce, v kletko, ki bi pač ugajala kanarčku, nikakor pa ne vjetniku. Žuškojedci potrebujejo podolgasto kletko, katera ni manj, nego vsaj pol metra dolga. Le v taki kletki more elastično skakati s šibice na šibico ter se prostovoljno gibati, kakor ugaja njegovemu telesu. Šibice pa ne smejo biti vse jednako debele. Zakaj pomisliti je treba, da ptič zunaj séde zdaj na debelejšo, zdaj na šibkejšo vejico, in mora torej zdaj bolj stisniti, zdaj bolj raztegniti svoje krempljce. Če se mu v vjetništvu kletka tako ne priredi, otrde mu noge sčasoma. Paziti je treba tudi na to, da se na šibicah nikoli ne napravi ostrá škorja; zakaj na tej si ptiček rani noge do krvi, napravijo se mu na njih hraste, katere utegnejo biti smrtonosne. Preveč šibic pa tudi ni treba imeti v kletki, ker bi ga namreč ovirale pri njegovem gibanju. Za pol metra dolgo kletko zadoščati popolnoma dve šibici. Važno za dobro vzgojo ptičkov je tudi kopelj; zakaj mnogi ptiči se jako radi kopljejo; saj je pa tudi potrebno za njihovo zdravje. V to svrhu se jim mora postaviti pripravna posodica z večkrat svežo vodo. Kdor tako ravná s svojimi krilatimi ljubljenci, videl jih bo vedno čile in vesele, ki mu bodo radi prepevali. Razume se sevéda samo ob sebi, da jim mora polagati primerne hrane, čediti jim kletko, ter skrbeti jim za sveži vzduh in milo solnce. Slabo je namreč za naše krilate prijatelje, če so vedno v senci, ali celó v kakem temnem kotu. Brez svežega vzduha in solnea še cvetlice ne morejo obstati, in koliko manj ptiči.

— Hripa razgraja v Braziliji. Od tam došla poročila poročajo, da je v braziljskih mestih zbolelo ogromno število ljudi za hripo. — Tudi v Islandiji je ta bolezen jako razširjena. Sicer se je pa na tem otoku hripa že večkrat jako smrtonosno objavila: zakaj l. 1840. je umrlo od 57.000 za hripo zbolelih 2000 ljudij, 1866. l. pa 1500.

— Močan potres so čutili v noči od 15. do 16. t. m. v Porto Maurizio.

Telegrami.

Dunaj, 19. septembra. Vsled cesarjevega povelja z dné 19. septembra so pozvani vsi deželni zbori k novemu zasedanju in odloženi češki deželni zbor na 14. dan oktobra, da pričnó zopet svoje delovanje.

Beli Grad, 18. septembra. Kakor se zagotavlja od verjetne strani, izvršilo se je načelno sporazumenje z ozirom na izvažanje prešičev na Ogrsko med ogrskim in srbskim ministerstvom povodom shoda pri Železnih vratih.

Berolin, 19. septembra. Brzjav Wolfove pisarnice iz Rohnstocka svári, da naj se govori z vso previdnostjo o političkih pogovorih Caprivija in Kalnokyja v Rohnstocku, ker se nič zagotovega ne vé o tem.

Rohnstock, 19. septembra. Jutri bodo zadnje vojaške vaje. Cesarja se podasta od tu v Legnico, kjer bode pojedina. O tri četrt na tri odpotuje avstrijski cesar na Dunaj in nemški cesar odide ob treh.

Pariz, 18. septembra. „Temps“ trdi, da shod nemškega in avstrijskega cesarja v Rohnstocku utrjuje znova ozke vezi, katere vežejo Nemčijo z avstrijsko-ogrsko državo.

Carjigrad, 18. septembra. Zaradi kolere v Aleppu, kjer je umrlo za kolero v 12 dneh 9 ljudij in jih 13 zbolelo, bo v kontumaci ves promet, ki bode prišel iz iskanderunskega zaliva.

Sansibar, 18. septembra. Emin paša je zasadil v Tabori nemško zastavo ter je začel nadalje prodirati proti Usukumi.

Umrli so:

16. septembra. Brunhilda Gratzky, profesorjeva hči, 3 mesece, potoma med vožnjo iz Beljaka do Ljubljane umrla za

božastjo. — Franc Mikš, gostač, 24 let, Kravja dolina 11, jetika.

17. septembra. Terezija Muha, delavka, 60 let, Karlovska cesta 9, jetika.

18. septembra. Makso Hauser, sprevodnikov sin, 2 leti, Resljeva cesta 23, jetika

V bolnišnici:

16. septembra Franc Mubi, delavec, 52 let, jetika — Ivan Jenček, delavec, 46 let, pneumonia.

17. septembra. Lucija Hinterhubner, mlinarjeva žena, 22 let, srčna hiba.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
18	7. u. zjut.	742.3	12.8	brezv.	oblačno	
	2. u. pop.	742.3	17.8	sl. vzh.	"	0.00
	9. u. zveč.	742.4	17.0	"	"	

Srednja temperatura 14.9°, za 1.1° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

19. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	87	gl.	75	kr.
Srebrna " 5 1/2 " 100 " " 16%	88	"	50	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	106	"	50	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	05	"
Akcije avstr.-ogerske banke	962	"	"	"
Kreditne akcije	307	"	"	"
London	112	"	"	"
Srebro	—	"	"	"
Francoski napoleonid.	8	"	90	"
Cesarski cekini	5	"	36	"
Nemške marke	54	"	95	"

Škatljice za hostije

najlihtnejše izrezljane, komad po 1 gl., priporočá prečast. duhovščini

Prva kočevska domača obrt v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4. (3-2)

Postena deklet,

ki bi imela veselje vaditi se v prodajalnici z mesanim blagom, se vsprejme. Ista mora biti večša v računstvu in zmožna slovenskega in nemškega jezika. Ko se privadi, dobi stalno službo. (1) Ponudbe naj se pošiljajo opravištvu „Slovenca“ pod št. 18 do 28. t. m. Ako mogoče, naj se ponudi fotografija priloži, katera se takoj nazaj pošlje.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev opatije Soulae (Gironde). Dom MAGUELONNE, prijor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Brusel 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepcuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n. citateljem, opozorujé na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrška **SEGUIN** Bordeaux (Francija)

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vsch lekarnah in prodajalnicah dišav. (55)

OLJNATE BARVE

kositarskih pušicah po pol in jeden kilo priporočá najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.

DUNAJSKE RAZSTAVNE SREČKE à 1 gl. Le malo jih je še!

Zadnji mesec

Glavni dobitek 50.000 gld. vrednosti

11 srečk 10 gld.
6 srečk 5 gl. 50 kr.

Srečke po 1 gl. pri C. C. MAYER-ji v Ljubljani. (3)